

УДК 78.01
ББК 85.310г

Віктор Степурко

МУЗИЧНА КОНЦЕПЦІЯ ТРИЄДНОСТІ ВСЕСВІТУ

У статті висловлюється думка про вібраційну сутність процесів, що відбуваються у Всесвіті й декодуються у свідомості людства як “слово”, що є “Голосом Бога”. Стверджується, що музичний звук і музична інтонація є “Образом Бога”, що впливає безпосередньо, без необхідності інтелектуального декодування банку інформації слова з його вібраційної складової. Триєдність Всесвіту, що функціонує в часі-просторі через вібрацію, є основою Гармонії (Отця, Сина і Святого Духа!).

Ключові слова: триєдність Всесвіту, вібраційна основа, всевічна форманта, декодування банку інформації, вібраційний код, сенсорні асоціації, звукова гармоніка, атомарна цілісність.

Дослідження вчених ХХ ст. у галузі ядерної фізики (А.Ейнштейн, Н.Бор та інші) підтвердили цілісність атомарної структури Всесвіту, що її формування існує ще в давньоіндійських трактатах (ведах). Ієрархія тут є такою, що свідчить про існування субстанції, яку не можна іменувати матеріальною, але, вочевидь, вона і є продукуючою матеріальні світи.

Крім того, досягнення науки акустики свідчать про існування вібрацій, які можна іменувати такими, що сприяють формуванню матеріальних світів (наприклад, плоду в утробі) або їх руйнації. Процеси, що відбуваються у творчості митця (наприклад, композитора або виконавця), є адекватними до вищезазначених. Тож у даній статті висловлено припущення про “музичну” сутність у формуванні всього суцього на основі вібрацій. З іншого боку, актуальність творчого процесу утворюється як досягнення духовного (надматеріального) стану, який є, за Святим Писанням, “ріками води живої”.

Як відомо, “Споконвіку було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово”. Але суть (складова) його – звук. Не випадково ж в “Об’явленні Св. Івана Богослова” (і не тільки!) говориться: “...і почув за собою голос гучний, немов сурми...”. Тож вібраційна основа є всевічною формантою, до якої маємо прислухатися як до Голосу Бога. Проблема ж декодування Голосу Бога є однією з найтрагічніших, що її піднімає Святе Письмо, й вирішення всіх проблем людства якраз у цьому: “Ось Я стою під дверима і стукаю: коли хто почує Мій голос і двері відчинить, Я до нього ввійду...”.

У даному контексті видається, що музичний звук і є Образом Бога, що впливає безпосередньо, без необхідності інтелектуального декодування банку інформації слова з його вібраційної складової. Тож не випадково у Святому Письмі сказано, що слово лише для часу цього. Таємниця ж поняття вібрації покрита сімома печатями, й скільки б ми не вивчали цей феномен – він залишається допоки ще об’єктом міфів як, наприклад, про магічне слово (певний вібраційний код), яким Господь Бог створив Всесвіт!

У цьому контексті вражає та точність, з якою функціонує наше серце. Його ритмічну ввіреність, що є основою людського життя, сприймаємо як належний факт, але таємниця першого імпульсу залишається нерозгаданою.

Тим не менше можемо стверджувати, що ми є учасниками (дійовими особами) цього процесу хоча б тому, що вібрацію, як і весь матеріальний світ, “дано нам у відчуття”. Особливо показовим у цьому сенсі є той факт, що навіть утрата працездатності слухових органів не позбавляє людину можливості відчувати вібраційні коливання (феномен великого Бетховена, який продовжував творити свою геніальну музику, не зважаючи на втрату слуху!).

Можна по-різному трактувати процес передавання вібраційних коливань у просторі, опираючись, наприклад, на досягнення науки акустики, або проводити аналогії з рухом теплової енергії, але можливість проведення аналогій між різними музичними образами і сенсорними асоціаціями, між звуковою гармонікою та живописною колористикою можна пояснити лише атомарною цілісністю Всесвіту. Адже на сьогодні ядерна фізика дійшла висновку про миттєву

передачу інформації на атомарному рівні. До того ж вважається, що кожна атомарна структура несе в собі інформацію цілісної закономірності Всесвіту.

Енергетична зарядженість атома вже є тим “інформаційним простором”, що існує у Всесвіті. Вібраційна ж складова є похідною: вона лише створює своєрідний “інформаційний потік у часі-просторі”.

Так, іменований “броунівський рух” атомарних структур у рамках обмеженого поля існування є подібним до принципу існування людської цивілізації в рамках земної атмосфери або існування такого поля в рамках людського організму.

Цей принцип є універсальним, в якому є непізнаність формотворення, сам матеріальний об’єкт – енергетична складова, що “дана нам у відчуття”.

Дивно, але історія розвитку музичного мистецтва від використання шумових вібрацій до інтонаційно-означених говорить про одне: кожна суспільна формація догоджає своїм духовним потребам через силу вібрацій, задіяних в її релігійних або військово-політичних обрядах і дійствах. Навіть більше того, рівень інтелекту суспільства досить часто не є тотожним витонченому оперуванню музично-інтонаційними вібраціями у творчості музичних геніїв свого часу, якими є, наприклад, Обрехт, Палестрина, Бах або Моцарт.

Тим не менше саме вони зафіксували “Голос Бога” у зверненні до людства, створили інтонаційний образ епохи як єдино можливий принцип утвердження єдності Всесвіту в часі-просторі.

Власне, художніми ці образи звуть через опосередкованість прояву сутності явищ. Адже вони фактично є лише “аурою” (відблиском) духу суспільства, а точніше, своєрідним “ехо” Голосу Бога у свідомості людства.

Радянський музикознавець Асаф’єв у свій час визнав триєдну сутність принципу формування музичного образу, що створюється на основі музичної інтонації: композитор, виконавець, слухач. Але в цій тріаді є безліч підпланів, які опосередковано пов’язані між собою. Наприклад, композитор є повністю залежним від власної інтуїції й умов існування, виконавець – від музичного матеріалу та конструкції власного інструменту, слухач – від пропонованого художнього образу й власного досвіду, що допомагав би його, цей образ, декодувати.

Та все ж новітні наукові висновки сьогодні вимагають інших трактувань усіх процесів людського буття. Особливо це стосується проблем творчості митця.

Цікавою є закономірність, за якою розщеплення атома й використання принципів ядерного синтезу історично збігається з колапсом, що його переживала людська цивілізація та її культура у ХХ ст., незаперечність цього факту підтверджує наукові висновки про атомарну цілісність Всесвіту.

Адже той факт, що енергетична зарядженість атома вже є сталим “інформаційним простором”, який існує у Всесвіті, свідчить про первозданність цього принципу й заперечує еволюційний характер розвитку людства. Суть проблеми лише в тому, що “Каїн убив Авеля”, а це початок процесу, що закінчився розщепленням атома (“відділенням зерен від плевел”).

Сьогодні ми можемо з упевненістю стверджувати, що сучасна суспільна організація є своєрідною алегорією процесів ядерного синтезу. У мистецтві, зокрема в музиці, це проявилось в принципах додекафонної композиційної техніки (“розкріпачення дисонансу”) та у використанні кластерних прийомів (“енергетичне нагромадження”).

Відомо, що особливо благотворним, наприклад для плоду вагітної жінки, є музично-композиційний ряд Віденського класицизму (Гайдн, Моцарт) як такий, що заснований на закономірностях обертонового звукоряду. У той же час композиції “важкого” року негативно впливають на організм і психіку людини. Пов’язано це, як вважають, із перебільшеним рівнем децибелів (сили звуку).

Однак слід зазначити, що цілісна складова синусоїди басових нот у цій композиційній системі (електро-бас) викликає в слухача нагромадженням обертональних комплексів своєрідний “галюциногенний” шок: напластовані звукові комплекси “стирають” інформацію про себе (“Каїн убив Авеля!”).

Цікаво, що за подібною схемою “енергетичного вампіризму” розвиваються й так іменовані “космічні діри”. У таких колапсуючих зонах відбувається “напластовування” космічних тіл, що викликає ефект “стирання” інформації про них.

Отже, якщо повернутися до існуючої цілісної атомарної моделі Всесвіту, то не можна не помітити, що “броунівський рух” атомарних частинок у рамках обмеженого поля є подібним до процесу композиторської творчості, в якій із безлічі музичних образів-інтонацій виникає цілеспрямований процес. Таким же “обмеженим полем”, в якому спонтанно-цілеспрямовано рухаються музичні звуки, є для виконавця музичний інструмент. І, звичайно ж, духовно “розкріпачений” слухач обов’язково стає співтворцем Бога в декодуванні інформації, якщо вона подається за принципом “Не убий!”.

У відомому фільмі російського режисера П.Лунгіна “Острів” на запитання “Чому Каїн убив Авеля?” відповіді немає. З контексту фільму зрозуміло, що навіть думка про вбивство є тяжким гріхом. Але в Біблії про це говориться чітко: тому, що Каїн не міг принести Богові *живий* плід своєї праці. Це особливо важливо пам’ятати в наш час технічного прогресу: “Як живий Господь”, що створив людину за “образом і подобою”, означає атомарну єдність із Богом!

З музичної точки зору цей постулат можна трактувати як триєдність, в якій цілісність атомарної моделі Всесвіту взаємодіє з митцем через вібраційні потоки. Цей принцип поширюється й на інші сфери людської діяльності та називається “Любись одне одного!”. Триєдність Всесвіту – у взаємопов’язаності духовного й матеріального через вібраційну складову (Отця і Сина, і Святого Духа!). У музичному контексті вона є основою тріади: непізнаність (“інформаційний простір”), матеріальний об’єкт (творча особистість) і творчий продукт (“енергетична складова”).

1. Біблія. – United Bible Societies. – 1980.
2. Бор Н. Анализ аппарата физических теорий. – М. : [б. и.], 1997.
3. Бердяев Н. Смысл истории. – Берлин, 1923.
4. Валитов Н. Вакуумные колебания при химическом возбуждении атомов, молекул. – М. : [б. и.], 1997. – 100 с.
5. Порвенков В. Акустика и настройка музыкальных инструментов / В.Порвенков. – М. : Музыка, 1990. – 420 с.
6. Технологический словарь. – М. : Советская энциклопедия, 1985.
7. Философский словарь. – М. : Советская энциклопедия, 1981.
8. Музыкальный энциклопедический словарь. – М. : Советская энциклопедия, 1991. – 670 с.

The author of this article gives the idea of vibrational nature of the processes of the Universe that are decoded in human mind as a “word” which is the “Voice of God”. According to the author, musical sound and musical intonation are God’s image that influences directly without any decoding via the intellect a word’s bank of information from its vibrational component. One in three nature of the Universe that operates in the Time-Space through vibration is the basis of the Harmony (the Father, the Son and the Holy Spirit!).

Key words: One in three nature of the Universe, Vibrational basis, Eternal formant, Decoding bank of information, Vibrational code Sensory associations, Sound harmony, Atomic integrity.

УДК 78.072

ББК 85.310.004

Оксана Мельник-Гнатишин

ЛІНГВОПСИХОЛОГІЧНІ ІДЕЇ ФІЛОСОФІЇ О.ПОТЕБНІ В КОНЦЕПЦІЇ МУЗИЧНОЇ МОВИ Й МИСЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗИКОЗНАВСТВА

*“Чим серце наповнене, те говорять уста”
(Євангеліє від св. Матвія, 30)*

Автор статті досліджує погляди О.Потебні на мову в її відношенні до думки (мислення). Проаналізовані концепції слова як твору мистецтва, засобу мистецької комунікації, національно-мовного феномена; структури слова і його відповідника – музичного звука; сутності мови як відображення божественного Логоса. Проведено аналогії лінгвопсихологічної теорії О.Потебні з поглядами Г.Сковороди у розвитку концепції музичної мови і мислення українського музикознавства.

Ключові слова: слово, мова, комунікація, думка, художні образи, твір, мислення, людина, звук, зміст, форма.